

Autor: Radim Lhoták

Sbírka je momentálně nedostupná. Připravujeme její opravenou a doplněnou verzi.

Články a eseje v tomto sborníku vznikaly v letech 2006 až 2011. Vycházely na nezávislých internetových magazínech, výjimečně si našly prostor na stránkách tištěných časopisů, jež se netěší širokému zájmu. Ani v rámci svobodného internetového fóra nebyl však jejich osud jednoduchý. Prvním domovskou rubriku s názvem „Svět trochu jinak“ mi přidělil vydavatel politicky nekorektního webzine „Zvědavec“ Vladimír Stwora. Odtud pochází také název sbírky. Prostor ke svobodnému autorskému publikování ukončil spor s několika prominentními čtenáři magazínu Zvědavec o názorové zaměření článků i vehemenci, s jakou jsem je obhajoval ve veřejné diskusi. Významný počet textů vyšel na pravicovém politickém magazínu Virtually. I zde však sehrála roli cenzura vydavatelky, která odmítla zveřejnit například články s národoveckou tematikou. Největšího porozumění se mé tvorbě dostalo na internetovém portálu Délský potápěč, kam jsem byl rovněž přizván k redakční spolupráci. Redakčnímu týmu Délského potápěče vděčím rovněž zato, že tato sbírka spatřila světlo světa.

Osud, s jakým se potýkají následující texty, je vcelku příznačný pro současnou dobu. Naše civilizace prochází mnoha krizemi. Mluví se o krizi hodnot, krizi rozumu, krizi identity, krizi společenské, morální i duchovní. Jejím znakem je odcizení člověka všemu, co z něho dělá bytost kulturní a zakotvenou v řádu hodnot, které dávají jeho životu pozitivní obsah i smysl. Zdá se, že ptát se po smyslu života dnes nenachází vstřícnou odezvu. Moderní společnost takovou otázku vyřadila ze zorného úhlu svého zájmu. Totéž platí o otázce pravdy, spravedlnosti či tak zásadních hodnotách člověka, jakými jsou lidské ctnosti. Chybí obecný duchovní kontext, v němž by takové otázky vůbec mohly být položeny, natož aby na ně byla hledána jednotící odpověď.

Čím více se z lidského života vytrácí pozitivní obsah pojmu lidství a jemu odpovídající tradiční mezilidské vztahy, o to častěji se skloňují pojmy, které jsou pouhou ideální vizí spravedlivé společnosti postavené na jedinci emancipovaném proti všem dřívějším hierarchiím ustáleným ve společenském organismu cestou zkušenosti a společenské praxe. Patří sem pojmy jako demokracie, rovnoprávnost, svoboda jedince, lidská práva, sociální spravedlnost, diskriminace a další. Uvykli jsme názoru, že novodobé sociální a politické systémy jsou výsledkem přirozeného vývoje od starých a přežitých společenských řádů k novějším organickým strukturám, jejichž obsah lépe odpovídá modernímu pokroku ve vědě, technice i v poznání a osvobození člověka od závislosti na jeho každodenním údělu existenčního obstarávání. Myslíme si, že moderní doba přinesla vyšší kvalitu do našeho života. Takový dojem ovšem může najít své zastánce pouze pod vlivem masové ztráty historické paměti a v mnoha směrech je podporován ideologiemi, které překrucují, ne-li zcela lživě vysvětlují lidskou zkušenost našich předků a význam tradice pro kulturní obsah života každého člověka.

Lidské myšlení a životní pocit se odvíjí od významů, jaké člověk přikládá znakům a věcem, které ho obklopují. Významy a hodnoty mají odraz v jazyce. Velmi záleží na tom, jak s tímto

nástrojem vzájemného dorozumění zacházíme, jakou váhu dáváme slovům, jak se dokážeme sjednotit na pojmech a dát jim smysluplný a spojující obsah. Právě manipulace s pojmy, vyprázdňený význam slov a bezobsažný jazykový projev umožnily, že se ze všech sfér lidské činnosti a jejího myšlenkového obsahu vytratilo sdělení a smysl pro jím zjevenou pravdu, neboli podstatu dobra a zla. Duchovně a filosoficky rozředený základ světového názoru nejasně uchopeného z pozice individua a odcizeného subjektivního vnímání má potom za následek, že příslušník západní moderní civilizace nemá žádný vědomostní vztah k silám, které ovládají a určují jeho život. Žije dokonce v pocitu, že nemají konkrétní lidské hybatele, že jsou výrazem jakéhosi matrixu globální organizace industriální a trans-humánní společnosti, v níž se odehrávají samovolné děje mimo individuální kontrolu. Tyto síly si však žijí vlastním životem a na masy ovládaných neberou prakticky žádný ohled. Jejich moc je zprostředkována politickým systémem, který jim snímá tvář a nečiní je odpovědné za stav věcí. Jen tak si mohou užívat neslýchaného bohatství a zacházet se světem jako gambleři s virtuální realitou v počítačové hře.

Cílem textů v této sbírce není obsáhnout problematiku moderní doby v celé její šíři a podstatě. Nakonec vznikaly jednotlivě jako spontánní reakce na jevy a myšlenky, které ovládají společnost a panují ve většinovém názoru lidí. Jejich cílem není ani dát návod, jak se vymanit ze stávajícího lidského úpadku. Aby to bylo možné, je nejprve nutné si přiznat, že o skutečný úpadek jde, že cesta západní civilizace nesměřuje vzhůru k lepším zítřkům, ale právě naopak. Dále je nutné opustit dogmata a významy, které dosud lidé mají v představě jako dobré a žádoucí, a názory, že jejich realizace dosud pokulhává na nedostatečném stavu vývoje člověka a jeho přizpůsobení novým podmínkám. Mám na mysli liberální představy pokročilé společnosti rozumu, tolerance, rovnosti, sociálního inženýrství, univerzální spolupráce, lásky a vzájemnosti bez ohledu na původ, vyznání či společenské postavení. Není pravdou, že více demokracie či více rovnoprávnosti je řešením stavu totalitní zvěle a sociálního bezpráví. Je třeba redefinovat většinu pojmů a dát jim původní, pravdivý a nematoucí obsah. Je třeba znovu objasnit, co je to lidská svoboda a důstojnost. Je třeba odkryt masku všem liberálním utopiím a začít přemýšlet, co se za nimi ve skutečnosti skrývá. A právě poukázat na hodnotu věcí v jejich skrytosti, navést mysl čtenáře do směru, jímž dokáže podobným dogmatům a manipulacím čelit, to je pravý smysl tohoto sborníku.